

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Меджліс ініціює встановлення Дня кримськотатарської мови та літератури](#)

[Віталій Гордієнко: «У нас є чим замінити російську культуру, питання в тому, як ми шукаємо й популяризуємо український контент». – Анна Вербицька](#)

[Дана Павличко стала CEO платформи United for Ukraine. – Ільків Яна](#)

[На кіностудії Довженка викрили махінації при закупівлі обладнання. – Поліна Горлач](#)

Вшанування пам'яті

[Єрарх ПЦУ освятив новий пам'ятник лідеру Крайової Української Ради у Криму. – «Крим.Реалії»](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Підсумки моніторингу телемарафону «Єдині новини» за пів року \(березень – вересень 2022 року\). Друга частина. – Ігор Куляс](#)

Медіа

[Суспільне могло б стати підтримкою телеіндустрії, виступаючи як замовник контенту – Чернотицький](#)

[Яку підтримку від держави й донорів хотіли б отримати українські медіа? – Наталія Данькова](#)

[Українська преса знову доступна на Харківщині – МКІП](#)

[Українське радіо та Радіо Культура відновили мовлення у звільненому Лимані](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[У Києві вулицю Мічурина перейменували на Микільсько-Хутірську](#)

Регіональна культурна політика

[У Львові створять культурно-соціальний центр для переселенців – нададуть не лише житло, а й підтримку в адаптації](#)

Благодійність. Меценатство

[Благодійний концерт ТНМК у Луцьку](#)

[Не завадив дощ: у Рожищі діти «наспівали» для ЗСУ 10 660 гривень](#)

Синтез мистецтв

[Прем'єра опери «GENESIS» у Музеї Ханенків. Фоторепортаж. – Ксенія Білаш](#)

Музика

[Держмистецтв оголосило конкурс ім. Лятошинського для композиторів](#)

Візуальні мистецтва

[У Луцьку відкриють виставку «Буча: Втрачений рай»](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Переговори з Netflix про купівлю пакета українських фільмів на фінальному етапі – МКІП](#)

[«Клондайк» Марини Ер Горбач отримав у США «Приз за досконалість» від Tallgrass Film Association](#)

[В Україні стартують XVII Дні польського кіно. – Поліна Горлач](#)

[Українська прем'єра фільму «Як там Катя?» відбудеться 5 жовтня](#)

[Стартували зйомки фільму Аркадія Непиталюка «Уроки толерантності»](#)

[«Щоб жити далі, треба працювати над своєю травмою»: відверте інтерв'ю зі сценаристом фільму «БУЧА». – Наталія Гулій](#)

[Графічний батальйон, або Як психологічні мультфільми допомагають українським дітям. – Ірина Остапчук](#)

[Новий канал 24 жовтня покаже прем'єру серіалу «Полкан»](#)

Декоративно-ужиткове мистецтво

[У Києві відкрилася виставка «Народна лялька в Пирогові»](#)

Література. Книговидання

[Переклад праці Агатангела Кримського видали в Азербайджані](#)

Музейна справа

[Проект «Pinsel.Munich» презентували в Баварському національному музеї у Мюнхені](#)

Охорона культурної спадщини

[В Україні зафіксували понад 500 епізодів воєнних злочинів РФ проти культурної спадщини](#)

[Kalush Orchestra став амбасадором проекту «Збережіть українську культуру»](#)

[Конкурс фото пам'яток України для ілюстрування статей у Вікіпедії триватиме](#)

[до кінця жовтня – МКІП](#)

[На Деміївці зруйнували будівлі колишнього винного складу XIX століття. – Настя Попович](#)

Бібліотечна справа. Читання

[Аудіокниги голосом рідних. Для українських дітей-переселенців створили проєкт Better Time Stories. – Олексій Морозов](#)

Релігія

[У Латвії на засіданні Генеральної ради Європейської баптистської федерації прийняли резолюцію щодо України](#)

Культура національних меншин. Закордонні українці

[У столиці Румунії діаспора провела захід, присвячений письменнику Юрію Яновському](#)

[Діаспора організувала на фестивалі в Угорщині павільйон української книжки](#)

Міжнародне співробітництво

[В римському Пантеоні з'явився україномовний аудіогід. – Настя Попович](#)

***

[Disney закрила сайти у росії та сторінки у соцмережах. – Поліна Горлач](#)

[російський суд покарав «місіс Крим-2022» та її подругу за пісню «Червона калина»](#)

Загальні питання

Меджліс ініціює встановлення Дня кримськотатарської мови та літератури

Меджліс кримськотатарського народу в рамках Стратегії розвитку кримськотатарської мови на 2022–2032 роки у взаємодії з державними органами України ініціює встановлення в Україні Дня кримськотатарської мови і літератури. Це дозволить підтвердити статус кримськотатарської мови як невід’ємного елементу ідентичності та етнокультурної цілісності українського народу, сприятиме забезпеченню мовної багатоманітності, збереженню національно-культурної і мовної самобутності корінного кримськотатарського народу, створить сприятливі умови для розширення сфер її застосування. Аби обрати дату Дня кримськотатарської мови і літератури, у Меджлісі хочуть почути думки кримськотатарських та українських науковців, мовознавців, лінгвістів, істориків, журналістів, делегатів Курултаю кримськотатарського народу, лідерів громадської думки, у тому числі тих, хто проживає у тимчасово окупованому Криму. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/3585311-medzlis-iniciue-vstanovlenna-dna-krimskotatarskoi-movi-ta-literaturi.html>

Віталій Гордієнко: «У нас є чим замінити російську культуру, питання в тому, як ми шукаємо й популяризуємо український контент». – Анна Вербицька

«Загін Кіноманів» – ютуб-канал про український та світовий кінематограф, на який лише після 24 лютого підписалося понад 300 тисяч нових користувачів. Із початком повномасштабної війни автор каналу В. Гордієнко долучився до дерусифікації українського інфопростору, а віднедавна сфокусувався на популяризації української культури. В інтерв’ю він розповідає про меседжі, які варто ширити, розповідаючи про українську та ворожу культуру; про загрозу повторної русифікації й україноцентричність культури; а також як правильно продавати свою культуру за кордон та чи можливо в сучасних умовах створити шедевр кіномистецтва в Україні. Докладніше:

<https://ms.detector.media/trendi/post/30369/2022-10-03-vitaliy-gordiienko-u-nas-ie-chym-zaminyty-rosiysku-kulturu-pytannya-v-tomu-yak-my-shukaiemo-y-populyaryzuiemo-ukrainskyy-kontent/>

Дана Павличко стала CEO платформи United for Ukraine. – Ільків Яна

Українська видавчиня та директорка видавництва «Основи» Д. Павличко очолила платформу United for Ukraine, яка допомагає українцям за кордоном. Платформу заснували О. Хамама та Н. Левчук через два дні після повномасштабного вторгнення. Вони запустили її з групою з 60 волонтерів. Невдовзі ініціатива перетворилася на структуровану волонтерську організацію. Зараз це міжнародна неурядова організація, яка задовольняє невідкладні потреби України у наданні надзвичайної допомоги та консолідує дії для відновлення країни. UFU співпрацюють з експертами світового класу із кризового реагування, міжнародними юридичними компаніями, центрами юридичної допомоги біженцям та ключовими місцевими експертами. А відтак надають інформаційні послуги щодо імміграції, фінансової підтримки, житла тощо. А також низку безоплатних послуг: психологічну та юридичну допомогу, освітні послуги, підтримку в

працевлаштуванні тощо. Протягом останніх 7 місяців організаційними процесами платформи керували співзасновниці. Але з часом з'явилася потреба у побудові стійкої довгострокової організаційної структури. Тож команда представила CEO United For Ukraine – це Д. Павличко. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/dana-pavlychko-ceo-united-for-ukraine/>

На кіностудії Довженка викрили махінації при закупівлі обладнання. –
Поліна Горлач

Колишніх головного інженера кіностудії імені Олександра Довженка та директора приватної компанії підозрюють у розкраданні понад 4,4 мільйона гривень під час закупівлі телевізійного обладнання. Про це повідомляє на офіційному сайті Національне антикорупційне бюро України 3 жовтня. Докладніше:

<https://suspilne.media/288084-na-kinostudii-dovzenka-vikrili-mahinacii-pri-zakupivli-obladnanna/>

Вшанування пам'яті

Єрарх ПЦУ освятив новий пам'ятник лідеру Крайової Української Ради у Криму. – «Крим.Реалії»

У Києві 1 жовтня на місці поховання на території Державного історико-меморіального Лук'янівського заповідника відкрито новий пам'ятник П. Горянському – лідеру Крайової Української Ради у Криму (1919–1920), консулу УНР у Криму, літератору, педагогу, бібліотечному фахівцю, вченому. У мітингу, що відбувся біля могили П. Горянського, взяли участь представники громадських, державних структур та організацій, кримчани та мешканці Києва. Голова Організаційного комітету, представник Крайової Ради українців Криму А. Іванець наголосив, що вшанування лідера українців Криму в умовах війни – складова частина опору намірам росії знищити українську ідентичність, нагадування про історію української громади Криму, яку сьогодні окупанти жорстоко дискримінують, а також свідчення віри у перемогу. Освячення пам'ятника на могилі та літію провів єпископ ПЦУ, архієпископ Вишгородський Агапіт, вікарій Київської єпархії. На постаменті нової надгробної плити зображено контур Кримського півострова, а також герб Української Народної Республіки. Автор пам'ятника – член Спілки художників України В. Корінь передав свій гонорар на подальше вивчення життя та спадщини П. Горянського. Докладніше:

https://risu.ua/yerarh-pcu-osvyativ-novij-pamyatnik-lideru-krajovoyi-ukrayinskoyi-radi-u-krimu_n132762

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Підсумки моніторингу телемарафону «Єдині новини» за пів року (березень – вересень 2022 року). Друга частина. – Ігор Куляс

«Новинна складова марафону, порушення стандартів, піар і чорний піар, токсичні персонажі, проросійські наративи та не висвітлені в ефірі теми». Докладніше:

<https://detector.media/shchodenni-telenovini/article/203355/2022-10-03-pidsumky-monitoryngu-telemarafonu-iedyni-novyny-za-piv-roku-berezen-veresen-2022-roku-druga-chastyna/>

Медіа

Суспільне могло б стати підтримкою телеіндустрії, виступаючи як замовник контенту – Чернотицький

Без підтримки телевізійної індустрії з боку держави є ризик втратити великий пласт тих продакшенів, які виробляють контент про Україну і для України. Національна суспільна телерадіокомпанія могла б стати підтримкою телеіндустрії, виступаючи як замовник контенту. Про це йшлося на п'ятій щорічній конференції National Media Talk, яка реалізується міжнародною організацією Internews за підтримки проєкту USAID «Медійна програма в Україні». За словами генерального директора «1+1 media» Я. Пахольчука, найскладніша ситуація зараз у продакшенів, є ризик втратити їх. «Має бути державне замовлення на виробництво цих продуктів. Самі продакшени це не зроблять», – зазначив він. Пахольчук пояснив, що на виробництво 300 годин контенту потрібно півмільярда гривень, «у рамках держави ця сума дуже підйомна», вона «дозволить рухатися далі» і «збереже індустрію». «Ми говоримо про системну роботу, не про один продукт», – сказав він. Голова правління Суспільного М. Чернотицький зазначив: «Ми могли б стати таким замовником контенту». Він погодився з Пахольчуком, що через війну, коли економіка переведена на військові рейки, рекламного ринку немає, а це призведе до зменшення телевізійних і радійних медіа. За його словами, сьогодні перед Суспільним стоїть дві задачі: підтримка індустрії всередині країни і залучення коштів європейських країн для виробництва контенту в Україні українськими продакшенами. Чернотицький розповів про співпрацю з Європейською спілкою мовників (EBU): «Я вважаю, що до того EBU була нами недооцінена. Це нагода не тільки новинного обміну, а саме великого копродакшену». «Наші представники займають більш вагомую роль після того, як ми вигнали звідти білорусь і росію. Це була б добра ініціатива. Нині маємо точковий приклад співпраці з польським суспільним мовником, який оголосив конкурс на розробку сценаріїв саме для українських сценаристів. Найкращий сценарій буде реалізовано в Польщі. Ми хочемо, щоб таких історій було ще більше і вони стали більш системними». Чернотицький сподівається, що у новому Законі «Про медіа в Україні» ухвалять правку, яка дозволить Суспільному брати участь у копродакшені та бути рівноправним учасником на ринку індустрії. «Це дозволило б робити великі копродакшени разом з іншими суспільними мовниками Європи, щоб залучати ще більше коштів в українську індустрію», – пояснив він. Чернотицький сказав, що наразі НСТУ оголосила 3 мистецьких конкурси на виробництво контенту на аутсорсі за підтримки європейських донорів на суму майже 10 мільйонів гривень. У панельному заході також взяли участь О. Ткаченко, міністр культури та інформаційної політики України; А. Іванчева, представниця National endowment for Democracy; Джилліан Маккормак, Internews; І. Чернишов, радіогрупа «ТАВР». Модерувала панельну дискусію К. М'яснікова, Національна асоціація медіа. Джерело:

<https://detector.media/community/article/203358/2022-10-03-suspilne-moglo-b-staty-pidtrymkoyu-teleindustrii-vystupayuchy-yak-zamovnyk-kontentu-chernotytskyu/>

Яку підтримку від держави й донорів хотіли б отримати українські медіа? – Наталія Данькова

Велика війна змінила реальність українських медіа. Рекламний ринок зійшов майже нанівець, центральні телеканали виробляють і/або показують спільний телемарафон, регіональні – шукають можливостей заробити на житті й вижити. Медіа зупинили виробництво, звільнили працівників, скоротили всі можливі витрати. Попри все український медіабізнес шукає способи вижити, втриматися і відновити повноцінну роботу. Реклама поступово повертається, почали працювати продакшн-компанії, які виробляють уже не тільки документальні фільми, а й художні; повертаються в ефір розважальні проєкти. Обговорюють і можливість відновлення телевізійних вимірювань. Шанси є, але потрібна підтримка. Про ситуацію в медіаіндустрії та можливості отримати підтримку медійники разом із міністром культури та інформаційної політики О. Ткаченком дискутували на конференції National Media Talk 2022. Комерційні канали хочуть отримати пів мільярда з бюджету, Суспільне – замовляти більше контенту, міністр культури та інформаційної політики – створити Фонд підтримки медіа, а донори – знати, на що саме витрачаються грантові гроші. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/203383/2022-10-04-yaku-pidtrymku-vid-derzhavy-y-donoriv-khotily-b-otrymaty-ukrainski-media/>

Українська преса знову доступна на Харківщині – МКІП

Після звільнення Збройними силами України понад 400 українських міст і сіл області, Міністерство культури та інформаційної політики за лічені дні організувало процес інформування українців на деокупованих територіях. Зокрема, було підготовлено спеціальні випуски газет «Слобідський край» (20 тисяч примірників) та «Обрії Ізюмщини» (5 тисяч примірників). Відомство зазначає, що під час окупації Харківської області всі українські медіа заборонялися російськими загарбниками, оскільки «кремлівська пропаганда вперто нав'язувала свою спотворену реальність». Водночас заступник очільника МКІП Т. Шевченко підкреслив, що на сьогодні відбувається підготовка чергового випуску газет, водночас досвід в оперативній організації інформування мешканців Харківщини використовуватиметься на нових звільнених територіях. «Щиро вдячний творчим колективам видань за оперативну підготовку контенту, нашим партнерам з Держкомтелерадіо, ДАК „Укрвидавполіграфія”, Харківської ОВА та USAID UCBI Project за допомогу з друком та поширенням газети», – зазначив він. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3585017-ukrainska-presaznovu-dostupna-na-harkivsini-mkip.html>

Українське радіо та Радіо Культура відновили мовлення у звільненому Лимані

У звільненому місті Лиман Донецької області, а також у суміжних населених пунктах доступні радіоканали Суспільного мовлення. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3585039-ukrainske-radio-ta-radio-kultura-vidnovili-movlenna-u-zvilnenomu-limani.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

У Києві вулицю Мічуріна перейменували на Микільсько-Хутірську

Вулицю Мічуріна, що в Оболонському районі Києва, перейменували на честь історичної місцевості – тепер вона Микільсько-Хутірська. Загалом у столиці вже перейменовано понад сто міських об'єктів, назви яких пов'язані з росією та її сателітами. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3584772-u-kievi-vulicu-micurina-perejmenuvali-na-mikilskohutirsku.html>

Регіональна культурна політика

У Львові створять культурно-соціальний центр для переселенців – нададуть не лише житло, а й підтримку в адаптації

У Львові презентували проєкт культурного-соціального центру для переселенців Urban Camp Lviv. За участі мешканців кемпу, львів'ян та гостей міста на території центру планують облаштувати затишний двір, публічний простір та місце для проведення майстер-класів, заходів вуличних культур та креативних індустрій. Загалом у центрі одночасно зможуть проживати до 100 людей. Urban Camp Lviv створять у колишньому будинку культури, в процесі облаштування якого команда збереже модерністську архітектуру будівлі, декоративні елементи та унікальне мозаїчне панно, що прикрашає перший поверх. Докладніше:

<https://platfor.ma/u-lvovi-stvoryat-kulturno-sotsialnyj-tsentr-dlya-pereselentsiv-nadadut-ne-lyshe-zhytlo-j-pidtrymku-v-adaptatsiyi/>

Благодійність. Меценатство

Благодійний концерт ТНМК у Луцьку

У Луцьку відбувся благодійний концерт українського гурту ТНМК, який їздить містами України та Польщі та збирає кошти на допомогу для ЗСУ. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/gallery/545195-blagodiyniy-kontsert-tnmk-u-lutsku>

Не завадив дощ: у Рожиці діти «наспівали» для ЗСУ 10 660 гривень

У місті Рожище, поблизу пам'ятника Богдану Хмельницькому, об'єдналися дитячі вокальні колективи, аби разом зібрати гроші для Збройних сил України. Співали 2 жовтня. Протягом кількох годин юні волонтерки та волонтери виконували українські композиції та збирали гроші у спеціальну скриньку. Не завадив благодійному заходу навіть дощ. Загальна зібрана сума – 10 660 гривень. Докладніше:

<https://rozhyshche.rayon.in.ua/news/545134-ne-zavadi-div-doshch-u-rozhishchiditi-naspivali-dlya-zsu-10-660-griven>

Синтез мистецтв

Прем'єра опери «GENESIS» у Музеї Ханенків. Фоторепортаж. – Ксенія Білаш

«У вихідні в Музеї Ханенків відбулися прем'єрні покази опери „GENESIS”. П'ятигодинний перформанс лабораторії сучасної опери „Opera Aperta” проходив у 13 музейних залах, спорожнілих через евакуацію колекції. В основі лібрето опери лежать різні варіації Книги Буття й античний міф про Орфея. Опера „GENESIS” стала продовженням лінії попередніх постановок композиторів Р. Григоріва й І. Разумейка. Як і інші роботи авторів („Chornobyldorf” у Мистецькому Арсеналі, „Opera Lingua” у Бібліотеці Вернадського), „GENESIS” створено в безпосередній взаємодії з приміщенням. Геометрія музейних зал, переходів і сходів грає важливу роль у драматургії опери. Глядачі, яким дозволено вільно пересуватися місцем розгортання перформансу протягом усіх п'ятих годин, можуть виходити з будівлі музею та знову повертатися, збирати індивідуальні варіанти вистави у взаємодії з виконавцями, котрі теж постійно пересуваються. „GENESIS” також є продовженням курсу Музею Ханенків на переосмислення власного простору та власної функції у контексті реальності воєнного часу. Інституція, діяльність якої до війни центрувалася довкола власної колекції, відреагувала на нові умови (що унеможливили роботу з колекцією), мабуть, найбільш вдало з усіх київських культурних закладів. Серія надзвичайно цікавих екскурсій „Тіні та стіни”, яка розповідає про історію, архітектуру та інтер'єри музею, виставка „Солдатики: вторгнення”, яка вибудовує діалог творів сучасного мистецтва з евакуйованими експонатами, а тепер опера „GENESIS”, де музейні кімнати стають сценографією „театру пам'яті”, демонструють, що музей працює не на обслуговування колекції, а на взаємодію зі своєю публікою». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2022/10/03/531329_premiera_operi_genesis_muzei.html

Музика

Держмистецтв оголосило конкурс ім. Лятошинського для композиторів

Державне агентство з питань мистецтв та мистецької освіти анонсувало конкурс на здобуття премії ім. Б. Лятошинського у 2023 році. На неї висуваються завершені музичні твори у жанрі академічного музичного мистецтва, які були написані та оприлюднені (виконані) протягом останніх п'яти років, але не пізніше, ніж за місяць до їх висунення на здобуття премії. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3584872-derzmistectv-ogolosilo-konkurs-im-latosinskogo-dla-kompozitoriv.html>

Візуальні мистецтва

У Луцьку відкриють виставку «Буча: Втрачений рай»

У Музеї Корсаків 5 жовтня відбудеться відкриття проєкту «Буча: Втрачений рай» художника Е. Бельського та фотографа О. Заклецького. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/545209-u-lutsku-vidkriyut-vistavku-buchavtracheni-y-ray>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Переговори з Netflix про купівлю пакета українських фільмів на фінальному етапі – МКІП

Компанія Netflix зацікавлена у придбанні пакета українських фільмів. Про це повідомив міністр культури та інформаційної політики О. Ткаченко під час телемарафону. Посадовець зауважив, що на Netflix уже давно присутні серіал «Слуга народу», фільми «Дике поле», «Зима в огні», «Носоріг». «Я радю, що колеги – продюсери напряду – ведуть перемовини зі стримінговою платформою. Той пакет фільмів на завершальному етапі перемовин, і Netflix, судячи з розмов з нашими колегами по стримінговій платформі, зацікавлений у розширенні полицки української теле- й кінопродукції», – сказав очільник МКІП. За словами міністра, світова аудиторія виявляє інтерес до української кінопродукції. Тож це гарний шанс для вітчизняних кінематографістів вийти на світовий ринок. «У певні моменти у топах Netflix були „Слуга народу” й „Носоріг”. Платформа реагує на запит своїх підписників. Далі все залежить від наших продюсерів – наскільки їхнє бачення того, що цікаве світовій аудиторії, відповідатиме реальному попиту глядачів», – зазначив міністр. Крім того, він зауважив, що демонстрація роботи українських кінодіячів іноземним продюсерам сприятиме подальшій колаборації та посилюватиме співпрацю. «Учора зустрічався з двома відомими продюсерськими групами, які знімають документальні фільми про війну в Україні, і вони шукали партнерів саме у нас. Також ці можливості відкриваються і в „Євримажі”, завдяки спеціальній програмі в „Креативній Європі”. Війна надала можливість нашим колегам розвивати співпрацю зі світовими лідерами», – зауважив він. Ткаченко також повідомив, що МКІП проводило перемовини зі стримінговими платформами щодо мінімізації російськомовного контенту. У цьому зв’язку він відзначив тенденцію до збільшення кількості україномовного озвучення та текстового супроводу в іноземних фільмах. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3585037-peregovori-z-netflix-pro-kupivlu-paketa-ukrainskih-filmiv-na-finalnomu-etapi-mkip.html>

«Клондайк» Марини Ер Горбач отримав у США «Приз за досконалість» від Tallgrass Film Association

Стрічку створено в копродукції з Туреччиною. Світова прем’єра відбулася в рамках програми World Cinema Dramatic Competition міжнародного кінофестивалю Sundance. Картина «Клондайк» стала першою українською ігровою стрічкою в конкурсі цього фестивалю. Фільм нагородили за режисерську роботу. В український прокат «Клондайк» вийде 3 листопада. Стрічка також отримала гран-прі на 48-му Seattle International Film Festival у США, приз глядацьких симпатій та приз екуменічного журі секції Panorama на Берлінале-2022, гран-прі кінофестивалю Heimat Europa Filmfestspiele у Німеччині та нагороду юнацького

журі на фестивалі Film by the Sea у Нідерландах. Крім того, цього року фільм змагатиметься за номінацію на «Оскар» від України. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/203373/2022-10-03-klondayk-marynyer-gorbach-otrymav-u-ssha-pryz-za-doskonalist-vid-tallgrass-film-association/>

В Україні стартують XVII Дні польського кіно. – Поліна Горлач

6–16 жовтня у Києві проходять XVII Дні польського кіно, проєкт Польського Інституту у Києві, який відбувається вже сімнадцять років поспіль. Традиційно у програмі представлено найцікавіший доробок польського кінематографа останніх років. Цього року у зв'язку з повномасштабним російським вторгненням заплановано спеціальний проєкт фестивалю #SolidarityWithUkraine: окрім чотирьох актуальних польських фільмів, покажуть створену на замовлення Польського Інституту документальну короткометражну стрічку про культурні втрати під час війни. Усі картини демонструватимуться українською та польською / англійською / німецькою мовами з українськими субтитрами. Докладніше:

<https://suspilne.media/288156-v-ukraini-startuut-xvii-dni-polskogo-kino/>

Українська прем'єра фільму «Як там Катя?» відбудеться 5 жовтня

Українська прем'єра стрічки режисерки К. Тинькевич відбудеться 5 жовтня. Це буде позаконкурсний показ у межах кінофестивалю Kharkiv MeetDocs, який цього року проходить у Києві. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/203365/2022-10-03-ukrainska-premiera-filmu-yak-tam-katya-vidbudetsya-5-zhovtnya/>

Стартували зйомки фільму Аркадія Непиталюка «Уроки толерантності»

Розпочалися зйомки ігрового повнометражного фільму А. Непиталюка «Уроки Толерантності» за мотивами п'єси І. Білиця «Гей-парад». Виробництвом займається кінокомпанія «Solar Media Entertainment». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/203380/2022-10-03-startuvaly-zyomky-filmu-arkadiya-nepytalyuka-uroky-tolerantnosti/>

«Щоб жити далі, треба працювати над своєю травмою»: відверте інтерв'ю зі сценаристом фільму «БУЧА». – Наталія Гулій

Нещодавно презентовано тизер першого художнього фільму про Бучу. У мережі почали з'являтися обурливі коментарі про недоречність фільмування ігрового кіно під час війни. У свою чергу продюсер та сценарист стрічки «БУЧА» О. Щур наголосив на важливості цього фільму. В інтерв'ю він розповідає про важливість ігрових картин зараз, про реакцію мешканців Бучі на зйомки, яким буде наше кіно після перемоги тощо. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/intervyu-oleksandrom-shhurom-pro-film-bucha-2023-divitsya-onlayn_n2170158

Графічний батальйон, або Як психологічні мультфільми допомагають українським дітям. – Ірина Остапчук

Реалії війни, які викликають страх та стрес, негативно впливають на психіку людини. Особливо страждають діти, які потребують уваги та підтримки від

дорослих. Вберегти психічне та психологічне здоров'я українських дітей, допомогти знайти правильний підхід до малечі батькам, стабілізувати емоції та не нашкодити психіці – за це взялися українські аніматори та психологи Одеської академії неперервної освіти, об'єднавшись у «Графічний батальйон». Датою його заснування можна вважати 26 лютого, коли художник-мультиплікатор О. Даниленко закликав на своїй фейсбук-сторінці усіх охочих допомогти з монтажем відео, графічним дизайном, перекладами та анімацією. «На мій пост відгукнулося багато людей, тому комунікаційниці почали налагоджувати зв'язок між учасниками. Загалом у нашій групі активно брали участь приблизно 150 людей», – розповідає Даниленко. За словами мультиплікатора, завдання змінювалися майже щодня. Війна є непередбачуваною й потреби дуже швидко змінюються. Спочатку команда не займалася створенням анімації для дітей. Вони робили переклади матеріалів, збирали відеохроніки та титрування репортажів, щоб поширювати інформацію про події на іноземну аудиторію. Згодом ще й працювали над плакатами, листівками, банерами для протестів, зборами коштів і креативними звітами. «Робили швидко роботу: створювали ілюстрації для постів, музичні відео з хроніками війни, співпрацювали з українськими гуртами», – додає Даниленко. Коли проєкт став впізнаваним, то аніматори почали отримувати дитячі малюнки з бомбосховищ. Тоді ж виникла ідея перетворювати їх на короткі мультфільми та надсилати назад. Приблизно в той самий час спеціалісти Кафедри психології соціальної роботи та інклюзивної освіти Одеської академії неперервної освіти вирішили теж, використовуючи свої професійні знання, допомагати українцям під час війни. «Ми всією кафедрою думали чим нам займатися. В перші дні ходили плести сітки. Та декілька разів ми побачили ситуації, де необхідна саме психологічна допомога: панічні атаки, істеричні напади у дітей. Стало зрозуміло, що потрібно займатися тією роботою, в якій ти реалізований найкраще», – розповідає головна психологиня проєкту, кандидатка філософських наук К. Павленко. В одеських психологів виникла перша ідея – створити анімацію для дітей «Що робити, коли лунає сирена». Павленко звернулася до команди аніматорів для втілення цієї ідеї в життя. Саме з цієї історії розпочалася співпраця між психологами та мультиплікаторами. Таким чином у рамках «Графічного батальйону» створили ще 4 психологічні анімації для дітей «Що робити, коли тобі нудно», «РЕ», «Гімнастика для тих, кому важко сидіти на одному місці» та «Що робити, коли страшно». Ці мультфільми створено у форматі руханок із застосуванням різних психологічних технік, таких як психогімнастика та сенсорна корекція. За словами Даниленка, проєкт вже не працює як група швидкого реагування, оскільки більшість волонтерів змогли повернутися до власних праць або знайшли нові. Але спільнота досі залишається групою, в якій люди можуть познайомитися, допомогти фрилансерам і знайти волонтерів. Перші 5 мультфільмів створювалися на волонтерських засадах та власним коштом, тож для продовження роботи аніматори почали шукати допомоги. Режисер, аніматор, лялькар та голова анімаційної студії «ІМАГО»Л. Тивонюк став ініціатором подальшого розвитку проєкту. «Мистецтво – це не хліб. Ми почали шукати можливості, і знайшли їх. Виграли грант від Європейського культурного фонду. Нам затвердили 7 тем на 5 місяців», – розповідає Тивонюк. Таким чином нові

психологічні анімації почали створюватися вже у рамках проєкту «Графічний батальйон для дітей», який реалізує ГО «ІМАГО». Окрім мультиплікаторів та психологів, над створенням кожного мультфільму працює ціла команда професіоналів: режисери, сценаристи, художники, саунд-мейкери, актори та інші спеціалісти. Наразі доступні для перегляду 3 роботи з проєкту: «Місія мами – захист дитини», «Колискова під звуки сирени» та «Казка про нову домівку». Ще чотири мультфільми знаходяться у процесі створення. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/topics/545227-grafichniy-batalyon-abo-yak-psikhologichni-multfilmi-dopomagayut-ukrainskim-dityam>

Новий канал 24 жовтня покаже прем'єру серіалу «Полкан»

Виробництвом серіалу займалася компанія Vaverka production. Режисерка – Ю. Павлова. У 2021 році «Полкан» потрапив у перелік найсвіжіших світових трендів канського телеринку Fresh TV. Це список найцікавіших серіальних новинок світу, який презентує аналітична компанія The Wit у Каннах. Конференція Fresh TV вважається головним профільним заходом, який щорічно збирає тисячі професіоналів з усіх країн. Докладніше:

<https://detector.media/production/article/203360/2022-10-03-novyyu-kanal-24-zhovtnya-pokazhe-premieru-serialu-polkan/>

Декоративно-ужиткове мистецтво

У Києві відкрилася виставка «Народна лялька в Пирогові»

Упродовж жовтня в межах проєкту «Українські ляльки мандрують світом» у приміщенні сільської управи із с. Мліїв в експозиції «Середня Наддніпрянина» триватиме виставка «Народна лялька в Пирогові». Серед учасниць проєкту є члени Національної спілки народних майстрів України, а також О. Старак-Повякель – мистецтвознавець, директор Національного музею народної архітектури та побуту України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3584865-u-kievi-vidkrilasa-vistavka-narodna-lalka-v-pirogovi.html>

Література. Книговидання

Переклад праці Агатангела Кримського видали в Азербайджані

В Азербайджані видано монографію «Нізамі і його сучасники» українського сходознавця, вченого, орієнталіста А. Кримського. Про це повідомила М. Гончарук, кураторка українсько-тюркських проєктів у сфері культури. Книжку переклали азербайджанською мовою та видали в Баку за ініціативи генерального секретаря міжнародної організації тюркської культури TÜRKSOY, професора Дюсена Касеїнова. Докладніше:

<https://chytomo.com/pereklad-pratsi-ahatanhela-krymskoho-vydaly-v-azerbajzhani/>

Музейна справа

Проект «Pinsel.Munich» презентували в Баварському національному музеї у Мюнхені

У стінах Баварського національного музею 26 вересня відбулася зустріч громадської організації «17», яка діє в межах ініціативи My Future Heritage, та німецьких музейників. Під час заходу було підбито підсумки міжнародного міжмузейного проекту «Pinsel.Munich». Українська команда проекту провела презентацію своїх напрацювань та досліджень. Було оцифровано 9 скульптур Йогана Георгія Пінзеля з колекцій Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького та 8 боцетто з постійної експозиції Баварського національного музею, а разом білокам'яну скульптуру Діви Марії, розташовану на колоні перед північним фасадом костелу Непорочного Зачаття Діви Марії у місті Городенка. Так, віртуальна колекція скульптурної спадщини Пінзеля поповнилася майже 20 творами сницаря. Оцифровано скульптури, які раніше оздоблювали головний вівтар костелу Непорочного Зачаття Діви Марії та отців-місіонерів у Городенці, а саме «Свята Єлизавета», «Свята Анна», «Святий Йосип» та «Ангел», а також 5 голівок ангелів (херувимів). До слова, скульптури є найбільшими з відомих творів скульптора, їхня висота сягає понад два метри. В колекції Баварського національного музею в Мюнхені представлено два боцетто – «Св. Йосиф» та «Ангел», які є мініатюрними моделями майбутніх скульптур для костелу в Городенці, виготовленими власноруч Пінзелем та ще один – «Ангел», виготовлений учнем скульптора – Антонієм Штилем. Окрім них, було відскановано дерев'яні моделі для макета головного вівтаря костелу Успіння Пресвятої Богородиці в місті Монастириська, та Воздвиження Всечесного Хреста в містечку Буданів. «Ми маємо багато матеріалу, і фото, і 3D моделі, і 3D видруки. Тобто це матеріал, з яким можна працювати в майбутньому», – вважає керівник проєктів з оцифрування спадщини Пінзеля Р. Гук. Оцифрування вже дало поштовх дослідженням довкола мистецької спадщини скульптора. Проєкт «Pinsel.Munich» – це не лише оцифрування спадщини Йогана Георгія Пінзеля. Окрім віртуальних моделей, доробком команди стали видруковані на 3D принтері моделі скульптур – 4 скульптур з Храму у Городенці та двох комплектів мюнхенських боцетто. «Ідея полягає в одночасному експонуванні боцетто в Німеччині та Україні. Один комплект боцетто ми надрукували для Баварського національного музею. Ще один залишиться у Львові, і буде експонуватися в музеї Пінзеля після його відкриття», – розповідає Р. Гук. «Pinsel.Munich» є міжнародним етапом проєкту «Pinsel.AR», метою якого є дослідження мистецької спадщини барокового скульптора Йогана Георгія Пінзеля та створення віртуальної галереї усіх збережених творів сницаря. Ознайомитися з напрацюваннями проєкту можна на його сайті. Докладніше:

https://risu.ua/proekt-pinselmunich-prezentovali-v-bavarskomu-nacionalnomu-muzeyi-u-myunheni_n132753

Охорона культурної спадщини

В Україні зафіксували понад 500 епізодів воєнних злочинів рф проти культурної спадщини

Станом на 3 жовтня Міністерство культури та інформаційної політики зафіксувало понад 500 епізодів воєнних злочинів росії проти української культурної спадщини. У тому числі і проти наших пам'яток архітектури. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3584898-v-ukraini-zafiksuvali-ponad-500-epizodiv-voennih-zlociniv-rf-proti-kulturnoi-spadsini.html>

Kalush Orchestra став амбасадором проєкту «Збережіть українську культуру»

Про це повідомляє Міністерство культури та інформаційної політики. Мета проєкту «Збережіть українську культуру» полягає у приверненні уваги до воєнних злочинів країни-агресора росії в Україні, відновленні та збереженні об'єктів культурної спадщини, які постраждали від російської військової агресії, та загалом популяризації української культури у світі. Практичними завданнями проєкту є фіксація воєнних злочинів російської армії проти пам'яток культури України та залучення меценатів, донорів та представників світових урядів до збереження та відбудови української культурної спадщини. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3584996-kalush-orchestra-stav-ambasadorom-proektu-zberezit-ukrainsku-kulturu.html>

Конкурс фото пам'яток України для ілюстрування статей у Вікіпедії триватиме до кінця жовтня – МКІП

Найбільший у світі міжнародний фотоконкурс об'єктів культурної спадщини «Вікі любить пам'ятки» проходитиме до 31 жовтня, повідомляє пресслужба Міністерства культури та інформаційної політики. Мета проєкту – зібрати світлини всіх пам'яток нерухомої культурної спадщини України до війни для ілюстрування статей у Вікіпедії. Зазначається, що в основні номінації відбираються знімки, зроблені в будь-який період часу до 23 лютого 2022 року (включно). Також можна завантажити відео, де зображено пам'ятки. Переможці отримають цінні призи. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3584769-konkurs-foto-pamatok-ukraini-dla-ilustruvanna-statej-u-vikipedii-trivatime-do-kinca-zovtna-mkip.html>

На Деміївці зруйнували будівлі колишнього винного складу XIX століття. – Настя Попович

Йдеться про будівлі, збудовані у 1897–1899 роках за проєктом архітектора В. Ніколаєва. Про це повідомив краєзнавець А. Короб. За його словами, забудовник демонтував виробничий корпус цеху № 1 та двоповерхову адміністративну будівлю праворуч від брами винного складу, яка також зведена за проєктом Ніколаєва. У 2011 році об'єкт внесли до переліку щойно виявлених пам'яток. Але в переліку пам'яток місцевого значення будівель за такою адресою немає. Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/na-demiyivczi-zrujnuvaly-budivli-kolyshnogo-vynnogo-skladu-xix-stolitnya/>

Бібліотечна справа. Читання

Аудіокниги голосом рідних. Для українських дітей-переселенців створили проєкт Better Time Stories. – Олексій Морозов

Для українських дітей від 3 до 8 років, які під час повномасштабного вторгнення виїхали до Європи, створили книжковий проєкт Better Time Stories. Вони зможуть отримати набір із п'яти ілюстрованих українських книг разом з аудіоверсіями від рідних, які залишилися в Україні. «Так діти можуть почути книжку, начитану голосом тата або мами, брата або сестри, бабусі або дідуся», – пояснюють творці проєкту. Також власні аудіоверсії книг уже записали Джама-ла, Надя Дорофєєва й Monatik. До набору входять книги «Моя Ба», «101 маяк», «Війна, що змінила Рондо», «Зубр шукає гніздо» та «Ідея на мільйон», літературу відібрали за участі Українського інституту книги. Пакунок із п'яти книг коштує 15 євро, перші доставлення планують організувати уже в жовтні. Крім того, українці зможуть задонатити гроші на придбання таких наборів. Докладніше:

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/331217-audioknigi-golosom-ridnih-dlya-ukrayinskih-ditey-pereselentsiv-stvorili-proekt-better-time-stories>

Релігія

У Латвії на засіданні Генеральної ради Європейської баптистської федерації прийняли резолюцію щодо України

У Ризі з 21 по 24 вересня відбулося щорічне засідання Генеральної ради Європейської баптистської федерації (ЄБФ). Участь у заході взяли 140 представників з понад трьох десятків країн Європи, Центральної Азії та Близького Сходу. На засіданнях ради серед іншого йшлося про ситуацію в Україні. Наголошувалося, що християни в Європі, окрім всебічної гуманітарної допомоги українцям, мають постійні молитви про церкви в Україні. Адже тут близько 400 баптистських церков знаходяться на території, окупованій росією і близько 200 церков припинили проведення богослужінь. Постраждали 46 церковних будівель. Близько 120 пасторів і дияконів були призвані на військову службу, залишивши свої церкви без керівників. 250 пасторів були змушені залишити свої церкви. Програма засідання Генеральної ради Європейської баптистської федерації включала доповіді делегатів, обговорення, час для спілкування та поклоніння. Україну представляв І. Бандура, заступник голови ВСЦ ЄХБ. Наприкінці засідання Рада ЄБФ прийняла резолюцію щодо України, щоб заохотити усіх продовжувати молитися про мудрість, справедливість і про припинення страждань в Україні. Докладніше:

https://risu.ua/u-latviyi-na-zasidanni-generalnoyi-radi-yevropejskoyi-baptistskoyi-federaciyi-prijnyali-rezolyuciyu-shchodo-ukrayini_n132752

Культура національних меншин. Закордонні українці

У столиці Румунії діаспора провела захід, присвячений письменнику

Юрію Яновському

Комітет Бухарестської філії Союзу українців Румунії організував культурний захід, присвячений 120-річчю від дня народження Ю. Яновського – одного з найвизначніших українських письменників. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3584824-u-stolici-rumunii-diaspora-provela-zahid-prisvacenij-pismenniku-uriu-anovskomu.html>

Діаспора організувала на фестивалі в Угорщині павільйон української книжки

Посольство України подякувало Товариству української культури в Угорщині, його голові Ярославі Хортяні та видавчині Улянї Княгининецькій за організацію павільйону української книжки на 27-му Міжнародному книжковому фестивалі, який проходив у Будапешті. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3584693-diaspora-organizuvala-na-festivali-v-ugorsini-paviljon-ukrainskoi-knizki.html>

Міжнародне співробітництво

В римському Пантеоні з'явився україномовний аудіогід. – Настя Попович

Проект реалізовано галереєю «Portal 11» спільно з Асоціацією MIUFI. Також екскурсію можна прослухати онлайн через додаток «PANTHEON – Official». Докладніше:

<https://supportyourart.com/news/v-rymskomu-panteoni-z%ca%bcyavyvsya-ukrayinomovnyj-audiogid/>

***

Disney закрила сайти у росії та сторінки у соцмережах. – Поліна Горлач

The Walt Disney Company почала вихід з російського ринку – 3 жовтня стало відомо, що американська компанія видалила сайти disney.ru і kanal.disney.ru. Користувачам під час переходу на них пропонується обрати свою країну з переліку. Disney прибрала росію з переліку країн-партнерів та видалила сторінки у VK, «Однокласники» й Twitter. Усі відео на YouTube-каналах російських підрозділів Disney було видалено. Корпорація не продовжила ліцензії на свій контент усім російським стрімінговим платформам, а на YouTube росіянам доступні лише архівні прямі трансляції. Про зупинку всього бізнесу в росії The Walt Disney Company повідомляла ще у березні. Окрім цього, влітку компанія припинила дублювання фільмів російською мовою. Водночас Disney запустила офіційний YouTube-канал з піснями зі своїх мультфільмів, які тепер можна послухати в українській озвучці. Станом на 3 жовтня там розміщено 13 відео з піснями із «Крижаного серця», «Крижаного серця-2» та «Енканто: Світ магії». Джерело:

<https://suspilne.media/288139-disney-zakrila-sajti-u-rosii-ta-storinki-u-socmerezah/>

російський суд покарав «місіс Крим-2022» та її подругу за пісню «Чер-

вона калина»

У тимчасово окупованому Криму «суд» оштрафував «місіс Крим-2022» О. Валєєву за виконання пісні «Ой у лузі червона калина», а її подругу за це заарештували. Жінок визнали винними у «дискредитації» російської армії та «демонстрації нацистської символіки». Валєєвій призначили штраф, оскільки вона має неповнолітніх дітей. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/3585353-rosijskij-sud-pokarav-misis-krim2022-ta-ii-podругu-za-pisnu-cervonu-kalinu.html>

Випуск підготував
головний бібліограф Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30
електронна адреса: info_nplu@ua.fm